

Eiler Jacobsen, skipari og reiðari um noregssáttmálan:

Einki verður setur hann treytir til teir í altjóða sjógvi

– Tað eru so nógvir manns í dag, sum hava nýtt sína seinastu krónu uppá at yvirliva uttanfyri 200 fjórðinga markið, tí innanfyri er ovlitið til. Leggur sáttmálin teimum forðingar í vegin, er hann einki verður, sigur hann

Eiler Jacobsen er ein av teimum, sum kemur at missa, verður úrslitið av samráðingunum millum føroyingar og norðmenn, at ongin sáttmáli verður undirskrivaður. Hann eigur trióingin av nótaflotanum og triðingurin av tí fiski nótaflotin fiskar árliga kemur úr Norsku sjógvi. Men Eiler hevur eisini áhugamál uttanfyri 200 fjórðingamarkið. Hann eigur rækjutrolaran Sólborg og hesin hevur bara fiskað uttanfyri 200 fjórðingar seinasta árið.

– Allar fyrst. Eg eri ikki politikari. Eg var alla tíðina imóti 200fjórðinga markið, um hetta skuldi ganga út yvir langfaraflotan. Tá vit nú endiliga hava fingið 200 fjórðinga mark, fara vit nú at leggja eftir teimum sum fiska uttanfyri 200 fjórðingamarkið í sáttmálanum innanfyri 200 fjórðingar, so steðgar alt upp, sigur Eiler Jacobsen.

– Tað eru so nógv skip í dag sum fiska í altjóða sjógvi og tað eru so nógvir manns, sum hava sett sína seinastu krónu í eittarbeiðs-pláss uttanfyri 200 fjórðinga markið, at fiskiskapur í altjóða sjógvi er ein veruleiki. Orsøkin til henda fiskiskap er, at ovlitið er at fáa innanfyri 200 fjórðingar. Skulu norðmenn sleppa at seta treytir gjøgn- um føroyska sáttmálan, eitt nú við landingarbanni í Føroyum, so er hesin sáttmálin einki verður og vit kunnu vera hann fyrri uttan, sigur Eiler Jacobsen.

Hvat við Flemish Cap?

– Nú liggja vit sjálvir og

fiska við Sólborg á Flemish Cap. Hetta er uttanfyri 200 fjórðinga markið. Ganga vit við til at seta landingarbann móti trolarunum í Loynikrókinum, so kann tað verða ógvuliga lætt hjá kanadamonnum at seta treytir á Flemish Cap eisini. Tá er høvdið kappað av rækjufloktanum eisini, um vit skulu verja sáttmálan við Kanada, sigur Eiler Jacobsen.

– Teir allarflestu føroysku ækjubátarnir hava seinasta árið roynt á Flemish Cap. Teir hava landað í New Foundlandi og fingið olju og úterð har inni. Fåa vit av somu skál frá kanadamonnum sum frá norðmonnum, so er rækjuflothin dømdur deypur at vera, sigur Eiler Jacobsen.

Norska kvotan stóran týðning

Hvussu stóran týðning hevur norska kvotan fyri nótabátarnar?

– Hon hevur rættuliga stóran týðning og tað hevur hon havt seinastu fimm árin. Ein triðingur av veiðuni hjá nótabátunum verður veiddur í norsku sjógvi. Seinastu fimm árin hava vit verið so óhepnir, at makrelurin hevur staðið inni hjá norðmonnum heilt fram móti ársskiftinum. So seint sum í gjár hoyrði eg, at nú var makrelurin farin inná ES økið. Annars hava skottarnir bert ligið á markinum og hugt at. Fyrr gekk makrelurin næstan dagsstemt. Umleið 20. oktober, so var hann komin vestur um fyra stig. Men seinni árin hevur gingist verri og ringt hevur verið at klára at fiska ES kvotuna. Tað sum vit ikki

hava klárað at fiska í januar og februar av ES kvotuni, hevur verið ringt at fingið fatur í. Hesa tíðina er makrelurin eisini ringur at fáast við. Hann er tungur, heldur til á djúpum vatni og tað hevur gingið nógv útyvir reiðskapin. Summir hava verið hepnir, aðrir hava sprongt nóta. Tað er nógv tyngri at fáa eitt kast uppá eini 400 tons um hesa tíðina enn um heystið. Út á várið gongur makrelurin suður eftir suður um 56 stig og har sleppa vit ikki at royna, sigur Eiler Jacobsen.

Tað at makrelurin er tungur merkir, at hann gongur djúpari. Menn halda at hann gongur í lögum at heitum sjógvi á djúpum vatni. Tí er hann verri at fáa upp.

Stórar vónir til sildina

– Fåa vit ikki sáttmála við norðmen, so kundu nótabátarnir trola eftir svartkjafli í mai. Trupulleikin undanfarin ár er, at tá svartkjafurin er tættur í føroyskum øki, tá eru so nógvir norðmenn á feltinum, at ongin fær nakað burtúr. Einir 30 norskir svartkjafabátar eru í føroyskum sjógvi í mai á hvørjum ári. Vóru norðmenninir burtur, so fingi

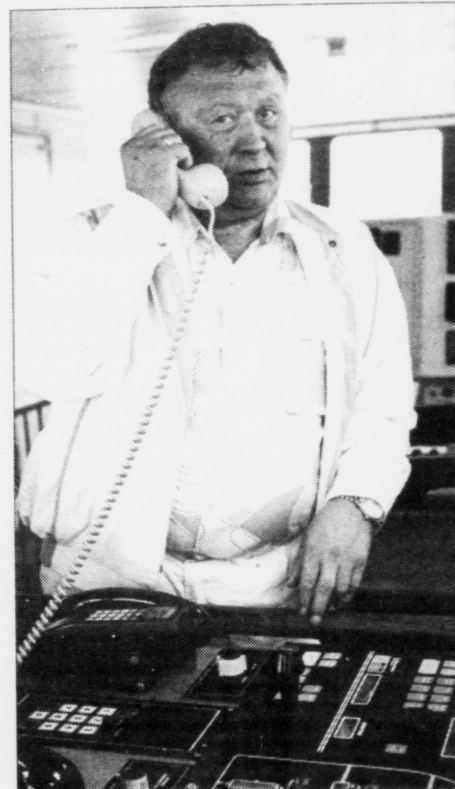
føroyingarnir meira burtúr og hetta kundi vígað nakað uppímóti missinum a norska makrelinum, sigur Eiler Jacobsen.

Eiler Jacobsen hevur góðar vónir til sildina, at hon aftur fer at ferðast norðanfyri Føroyar. Hann metir at stórir møguleikar eru við trolu eftir henni.

– Royndir, sum vórðu gjørdar av fiskirannsóknarstovuni í ár, vísu at væl ber til at trola eftir sild. Trolaramir fingi, hóast nótabátarnir einki fingi á Munkagrunninum. Eg var sjálvur við Krúnborg. Kemur sildin aftur, so kann skjótt vera at vit fáa fiskin aftur her, sum vit missa hjá norðmonnum við ongum sáttmála. Troluð avloysir meira og meira nóta, eitt nú skotar og frar trola nógv eftir makreli, sigur Eiler Jacobsen.

– Skiparin á fyrrverandi Háborg, nú Gerda Maria, ringir ofta til mín. Teir hava kvotu av tí stóru sildini í Norður Noreg. Hann seldi í heyst í Skagen 520 tons, sum hann hevði fingið í einum kasti. Hann sigur at nógv sild er til, sigur Eiler Jacobsen.

Nú er undmíð hjá norðmonnum ikki serliga gott í Føroyum í løtuni.

Eiler Jacobsen heldur ikki at føroyingar eiga at seta landingarbann móti trolarum í altjóða sjógvi

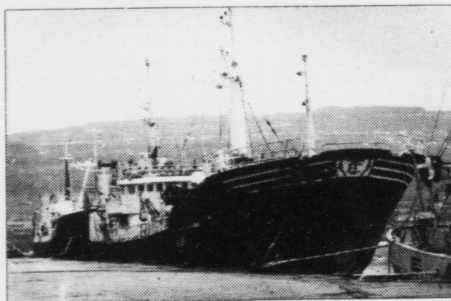
Norðmenn verða millum annað skuldsettir fyri at veida so nógv av norðrhavssildini, at stovnurin er so lítil, at hann fer ikki út at ferðast. Hvat hendur tú um hesa skuldseting?

– Sum sagt, skiparin á gerdu Mariu sigur at ein øgilig sild er í Norðurnoreg og stovnurin veksur bara. Eg haldi at náttúran er í parti við okkum nú, norðmenn klára ikki at halda stovninum niðri og sildin fer aftur úr at ferðast, sigur Eiler Jacobsen.

– Vit fara í hvussu er at rigga Krúnborg og Norð-

borg til at trola eftir sild komandi summer, sigur hann.

jústinus

Eiler hevur vónir um at nótaflotin yvirlivir um vit ongan sáttmála fáa við norðmenn

Sólborg roynir í altjóða sjógvi á Flemish Cap. Mynd: Hilmar Johannesen